

Bijlage 1. Stand van zaken wijkplatforms

Wijk	Wijkplatform
Leidsche Rijn	Indekerngezond
Vleuten-De Meern	Nog geen wijkplatform, wel verkennende gesprekken met bewoners uit verschillende buurten.
Oost	Oost voor Elkaar
Noordoost	Wijkplatform gaat stoppen, enkele leden sluiten zich aan bij Wijkcoöperatie
West	Wijkplatform West
Overvecht	Wijkplatform Overvecht
Binnenstad	Vereniging Bewoners Binnenstad Utrecht
Zuidwest	Wijkplatform Kanaleneiland, in andere buurten geen wijkplatform
Zuid	Wijkplatformfunctie wordt vervuld door Bewoners Overleg Lunetten (BOL) en Wijkcoöperatie Lumineus Lunetten. In andere buurten geen wijkplatform.
Noordwest	Wijkplatform Noordwest

Leidsche Rijn

In de wijk Leidsche Rijn is een aantal dialogen georganiseerd om een wijkplatformfunctie in de wijk te verkennen. Het bestaande bewonersinitiatief Indekerngezond heeft aangegeven deze functie eigenlijk al te vervullen en deze rol ook graag op zich te nemen. Zij zijn een ontmoetingsplek opgezet voor en door bewoners uit de wijk en spelen ook een verbindende rol tussen bewoners en de gemeente. Een eerste bijeenkomst van het wijkplatform op 10 juni is samen georganiseerd met Netwerk X, een breed netwerk in de wijk met bewoners en organisaties. Hier waren ruim 40 actieve bewoners bij aanwezig.

De trekkers van het wijkplatform zijn enthousiast om de wijkplatformfunctie op te pakken. Ze hebben een manier van werken waarbij ze wijkbewoners vooral in hun kracht zetten zelf iets te doen met hun signalen en behoeftes, en dit niet van de wijkbewoner over te nemen of hét geluid van de wijk te willen vertolken. Ze willen graag nog meer top-of-mind zitten bij andere organisaties, zodat wijkbewoners waar dat past sneller kunnen worden verbonden met Indekerngezond. Het wijkbureau kan hierbij een faciliterende en communicatieve rol spelen in de communicatie naar partners.

Vleuten-De Meern

In Vleuten-De Meern is de afgelopen periode hard gewerkt aan het verkennen van de behoefte voor een wijkplatform. Allereerst zijn er verschillende gesprekken gevoerd met actieve bewoners uit de wijk om te verkennen of zij een rol willen spelen in de ontwikkeling van het wijkplatform. Enkel van hen zijn in het verleden betrokken geweest bij de wijkraad en gaven ideeën en adviezen mee voor de ontwikkeling van het wijkplatform. Daarna is in april en mei van dit jaar via DenkMee een vragenlijst uitgezet die 118 keer is ingevuld. Daarbij gaven 94 respondenten aan hun ideeën over hun straat, buurt of wijk te willen delen met medebewoners en de gemeente. Voor 45 respondenten is dit afhankelijk van onderwerp en vorm. Daarnaast gaven 17 mensen aan dat ze graag een rol spelen bij de ontwikkeling van een wijkplatform en/of bewonersoverleg.

Op woensdag 26 juni 2024 is een vervolgbijeenkomst georganiseerd met deze 17 bewoners. Zij zijn afkomstig uit de verschillende buurten zoals Vleuten, Vleuterweide, Haarzuilens en De Meern. Het was een prettige, productieve bijeenkomst waarin de eerste gedachten en ideeën over een wijkplatform in Vleuten-De Meern zijn verkend. Er is stilgestaan bij sentimenten uit het verleden, maar ook geconcludeerd dat er behoefte bestaat om vooruit te kijken. Er is gesproken over hoe een wijkplatform in Vleuten-De Meern eruit zou kunnen zien. Ook zijn eerste ideeën opgehaald over de thema's en onderwerpen die belangrijk zijn voor de wijk. Thema's die werden benoemd zijn bijvoorbeeld verkeer, de relatie met de gemeente, activiteiten en voorzieningen, groenkwaliteit en de sociale cohesie.

Belangrijke bevindingen van de avond waren:

- De wijk is te divers en groot voor één bewonersgroep. Idealiter brengt een wijkplatform verschillende bewonersgroepen met elkaar in contact. Maar ook meerdere wijkplatforms voor het gebied zijn denkbaar.
- Er is behoefte om meer te weten over en te leren van bestaande bewonersgroepen en hoe zij zich hebben georganiseerd.
- Thema gebaseerde bewonersgroepen zijn mogelijk interessant omdat veel thema's buurt overstijgend zijn.
- Het is wenselijk dat het Wijkbureau voorlopig de regie pakt in het vervolgproces.

Als concrete vervolgstap is afgesproken om in een vervolgbijeenkomst verder in gesprek te gaan over het doel van het wijkplatform en over de rol van de huidige bewonersgroepen en initiatieven in de wijk. Het wijkbureau gaat samen met drie enthousiaste bewoners de vervolgbijeenkomst voorbereiden.

Oost

In de wijk Oost heeft de Wijkcoöperatie Oost voor Elkaar de functie van wijkplatform. De wijkcoöperatie is stevig gevestigd met een Algemene Leden Vergadering (ALV), een team, bestuur en raad van toezicht. Ze heeft bijna 200 leden en bereikt met haar communicatiekanalen (nieuwsbrieven, sociale media, digitaal wijkplatform, wijkmagazine, etc.) ongeveer 2.000 wijkbewoners. Vier keer per week zijn er inloopsprekuren op drie buurtlocaties, daarnaast zijn er activiteiten op nog twee buurtlocaties. Oost voor Elkaar organiseert elk jaar verschillende wijk- en buurtbijeenkomsten, is aanwezig bij wijkevents, biedt praktische hulp aan bewoners en ondersteunt twintig initiatieven via wijkambassadeurs, donaties en vrijwilligersvergoedingen.

In juni is er een wijkdialoog georganiseerd met als thema: "Hoe maken we samen Oudwijk nog leuker?" Zo'n 25 bewoners zijn met elkaar in gesprek gegaan over initiatieven in de buurt. Dit heeft gezorgd voor nieuwe initiatieven. Daarnaast fungeert Oost voor Elkaar ook als wijkinformatiepunt en coördineert de coöperatie de samenwerking met sociale, zorg en onderwijspartners in de wijk. Afgelopen jaar zijn er verkennende gesprekken gevoerd over een wijkbudget. De plannen liggen momenteel in de ijskast, mede vanwege de financiering. De wens van de wijkcoöperatie is een meerjarige subsidieregeling voor wijkbedrijven, zoals de gemeente Den Haag die al kent, zodat er ruimte komt voor buurtbanen.

Noordoost

Vorig jaar heeft het wijkplatform de behoefte aangegeven voor een ondersteuner, om zo het wijkplatform door te ontwikkelen, leden te activeren en werkgroepen goed te organiseren. Het wijkplatform heeft iemand gevonden die dat wilde doen en via een bijdrage van het Initiatievenfonds is dit mogelijk gemaakt. De ondersteuner heeft vooral op administratieve taken ondersteuning geboden, maar ook organisatorisch bijgedragen aan activiteiten. Zo is ter voorbereiding op de Tweede Kamerverkiezingen een groot debat georganiseerd in het Griftpark met veel Utrechtse kandidaat-Tweede Kamerleden. In een evaluerend gesprek is geconcludeerd dat de ondersteuner veel structuur heeft kunnen brengen en het wijkplatform er erg mee geholpen was.

Begin 2024 is de voorzitter van het wijkplatform gestopt. Hij heeft bij ons aangegeven dat dit mede het gevolg was van de hoge verwachtingen die hij ervaarde vanuit de gemeenteraad en het college wat betreft het wijkplatform. Dit signaal nemen we serieus, we plannen een gesprek met hem in om dit te bespreken en gaan bij andere wijkplatforms na of zij dit ook zo ervaren. Sinds zijn aftreden is het wijkplatform zoekende geweest naar hun voortbestaan. Diverse bestuursleden hadden hun taken neergelegd en er vonden geen activiteiten meer plaats. Er is gezocht naar een nieuwe vorm waarop het wijkplatform verder kon gaan, bijvoorbeeld met een nieuw bestuur of onder de vlag van een andere organisatie in de wijk. In juli heeft de themagroep Verkeer afscheid genomen van Wijkplatform Noordoost en zich aangesloten bij Wijkcoöperatie Griftstroom. Eind juli werd bekend dat de vereniging Wijkplatform Noordoost opgeheven gaat worden. Het wijkbureau is nauw betrokken bij dit proces en is in gesprek met de Wijkcoöperatie Griftstroom over de mogelijkheden die zij ziet om de rol van een wijkplatform op zich te nemen. Zij hebben een groot netwerk en zetten zich in voor verschillende thema's in de wijk Noordoost, zoals groen, energietransitie en sociale initiatieven.

West

Het wijkplatform in West heeft een na een minder actieve periode een doorstart gemaakt met een kleine, maar enthousiaste kerngroep. Ze organiseren verschillende bijeenkomsten in de wijk en proberen zo meer wijkbewoners en initiatieven van bewoners en (sociaal) ondernemers aan zich te binden. De bijeenkomsten die het wijkplatform organiseert staan dit jaar in het teken van 'Ontmoeten en verbinden'. Het wijkplatform wil vraagstukken uit de buurten met de gemeente in verbinding brengen. De eerste bijeenkomst van het jaar was een succes, verschillende initiatiefnemers en bewonersgroepen uit de wijk kwamen samen om elkaar te inspireren. Ook de laatste bijeenkomst was drukbezocht en ging over hoe de wijk en de gemeente samen de stad maken. Veel ambtenaren die actief zijn in de wijk, van volksgezondheid tot veiligheid, waren aanwezig om in gesprek te gaan met de wijkbewoners. Daarnaast lagen er kaarten waar wijkbewoners een vraag op konden schrijven voor het wijkplatform of voor de gemeente. De avond maakte bij sommige bewoners veel emoties los over gemeentelijk beleid.

Het wijkplatform wil een onafhankelijke schakel zijn tussen gemeente en bewoners en (waar dat mogelijk is) besluitvorming door de gemeente(raad) optimaliseren of verbeteren. Het wijkplatform wil echter geen politiek orgaan zijn. Het faciliteert het contact tussen bewoners en gemeente ten einde besluitvorming te optimaliseren. Naar de mening van de kerngroep kan het wijkplatform vooral in de volgende fasen een bijdrage leveren:

1. Bij de start van een besluitvormingsproces over wijkaangelegenheden (vóórdat besluitvorming plaats gevonden heeft). Het wijkplatform wil iets samen met de gemeente ontwikkelen of bereiken en vraagt de bewoners mee te denken welke factoren een rol spelen of welke belangen meegenomen moeten worden en waar, uit de ervaring van de wijkbewoners, rekening mee gehouden moet worden.
2. Bij de evaluatie van uitgevoerde plannen/maatregelen in de wijk of bij vragen vanuit de bewoners aan de gemeente om beleid te maken t.a.v. bepaalde zaken in de wijk die nog niet of onvoldoende in beeld zijn bij de gemeente.

Het wijkplatform heeft behoefte aan een bredere groep betrokken wijkbewoners, zodat ze meer kunnen organiseren en verdere connecties hebben in de wijk. Communicatie (via de website, nieuwsbrieven, etc.) heeft de komende tijd prioriteit. Het wijkbureau helpt daarbij in de communicatie en zichtbaarheid.

Overvecht

Wijkplatform Overvecht kent een grote groep betrokken wijkbewoners en organiseert al jaren meerdere druk bezochte bijeenkomsten per jaar. In 2023 heeft het wijkplatform onderzoek laten doen naar de woonwensen van de Overvechter. In een volle zaal in Biercafé Oproer zijn in december 2023 de resultaten besproken en gingen de aanwezigen in gesprek over de uitkomsten. Naast veel bewoners waren daarbij ook Utrechtse raadsleden en de wijkwethouder aanwezig. Het wijkplatform heeft de resultaten van het onderzoek overhandigd aan de gemeente en daarnaast een advies gegeven voor de omgevingsvisie. Verder was er in april een dialoogavond met woningcorporaties, waar de managers van de grote corporaties in Utrecht aanwezig waren.

Het wijkplatform heeft een grote kring aan betrokken wijkbewoners, met een mailinglijst met ongeveer 600 bewoners en 600 professionals. Het Wijkplatform Overvecht is officieel een vereniging. Een van de meest actieve en ervaren bestuursleden is recent gestopt met haar functie. Daarnaast heeft de voorzitter aangegeven zijn rol maximaal een jaar te vervullen. Dat maakt dat een van de uitdagingen van de aankomende periode de continuering van het bestuur zal zijn. Op 1 juli is er een nieuwe secretaris gestart. Er wordt druk gezocht naar een penningmeester en iemand die de rol van voorzitter wil vervullen vanaf 2025. Daarnaast is de voorzitter bezig met het bouwen van structuren om de kennis en kunde binnen de vereniging minder van personen te laten afhangen. Zo zijn er verschillende werkgroepen gestart. Ook werkt het wijkplatform al jaren samen met het bewonersplatform Overvecht.

Het wijkplatform maakt voor hun activiteiten gebruik van het Initiatievenfonds, naast het standaard ondersteuningsbudget van €5.300,- voor de wijkplatforms. Zij hebben behoefte aan structureel extra

financiering en hebben de behoefte uitgesproken voor een simpele en lichtere verantwoording. Op dit moment is de financiering via het budget voor de wijkplatforms in combinatie met het Initiatievenfonds echter voldoende om de activiteiten te financieren.

Binnenstad

Eind 2023 zijn de eerste stappen gezet richting de Vereniging Bewoners Binnenstad Utrecht (VBBU) en binnen korte tijd is er een grote groep binnenstadbewoners aangesloten. In september 2024 hebben al 200 wijkbewoners zich aangemeld als lid. VBBU is zichtbaar via een nieuwe website, ze hebben duizenden flyers verspreid, een interview in de Binnenstadskrant en hebben een maandelijkse nieuwsbrief. Daarnaast is alles geregeld om als vereniging te werken: zo is er een bankrekening, zijn de statuten vastgelegd door de ALV en is er een Raad van Toezicht en kascommissie. De VBBU heeft een klankbordgroep waarin steeds 2 personen uit elk van de 11 buurten in de binnenstad in zit. Zij vormen de ogen en oren in de wijk. Om deze start te kunnen maken is naast de bijdrage voor de wijkplatforms ook gebruik gemaakt van het Initiatievenfonds. Daarnaast zijn er reguliere gesprekken tussen het wijkbureau en het wijkplatform om de voortgang en ondersteuningsbehoefte te bespreken.

De VBBU heeft een beleidsplan met activiteiten waaraan ze verder gaan werken. Ze zijn bijvoorbeeld actief op verschillende onderwerpen, betrokken bij de Alliantie en inspreker op raadsinformatiebijeenkomsten. In de Binnenstad zijn veel verschillende organisaties actief waar ook betaalde krachten werken, zoals Centrum Management Utrecht en de Universiteit. Het goed positioneren van de bewonersvereniging is daarom belangrijk. Een ander doel voor de aankomende periode is om een meer diverse doelgroep te vinden die wil deelnemen aan het wijkplatform en een aantal jongere wijkbewoners die in het bestuur willen plaatsnemen. De VBBU organiseert in het najaar een enquête over het thema Bereikbaarheid en in februari een enquête over groen in de stad, beide thema's van de Alliantie.

Zuidwest

In Kanaleneiland is Wijkplatform Kanaleneiland actief. De bewoners uit Transwijk zijn door verschillende redenen niet meer betrokken, waardoor de focus van het wijkplatform nu puur op Kanaleneiland ligt. Het wijkplatform heeft een kleine kerngroep met één persoon als trekker. Die kwetsbaarheid is een van de uitdagingen van het wijkplatform. Er zijn themabijeenkomsten georganiseerd, bijvoorbeeld over armoede in de wijk. Daar zijn zo'n 50 tot 60 wijkbewoners op afgekomen. Door het organiseren van deze bijeenkomsten kan het zijn dat er ook meer aanwas komt bij het wijkplatform zelf.

In de andere buurten in Zuidwest: Transwijk, Rivierenwijk en Dichterswijk is momenteel geen organisatie die de wijkplatformfunctie actief op zich neemt. Er zijn wel verschillende acties die worden ondernomen om dit actief te verkennen. Voor Dichterswijk is er bijvoorbeeld in september 2023 een Meetup georganiseerd, waarbij ook de vraag is gesteld of er behoefte is aan een wijkplatform. Daar is niet een behoefte uitgesproken voor een wijkplatform in Dichterswijk. Er zijn wel verschillende bewonersgroepen in de buurt actief die elkaar onderling weten te vinden. Met enkele van die groepen heeft het wijkbureau ook actief overleg. Daarnaast is er een appgroep waarin zo'n 330 leden elkaar op de hoogte houden van wat er leeft en speelt. Ook ontmoeten bewoners elkaar elke woensdag aan een wijktafel waar DOCK, den gemeente en de wijkagent bij aansluiten.

Zuid

In Lunetten hebben zowel de Wijkcoöperatie Lumineus Lunetten als het Bewoners Overleg Lunetten (BOL) een wijkplatformfunctie. Beide hebben ze net een andere insteek en weten elkaar goed te vinden. Het BOL is een actiegerichte stichting die al lang bestaat, maar met een relatief nieuw bestuur. Ze hebben een brede bewonersenquête uitgezet waar 798 reacties op zijn gekomen. De kennis uit de enquêteresultaten gebruiken ze onder andere om te bepalen waar ze zich voor in willen zetten. Ook gebruiken ze de enquête om nieuwe vrijwilligers te trekken en werkgroepen te vormen.

De Wijkcoöperatie Lumineus Lunetten heeft een andere insteek en fungeert als platform voor initiatiefnemers en activiteiten. Zo hebben ze een website waar nieuwsberichten op worden gedeeld en wordt maandelijks een kalender met activiteiten in Lunetten verspreid. Daarnaast zitten ze iedere

donderdag met het Wijkinformatiepunt (een inloopspreekuur) in buurthuis de Musketon. Het is een kapstok waar verschillende organisaties en bewonersgroepen onder kunnen hangen. Zo worden cabaretvoorstellingen georganiseerd en wordt er vorm gegeven aan de warmtetransitie in Lunetten. Met het Repair Café Lunetten wordt gekeken of deze activiteit verder zal gaan onder de kapstok van de wijkcoöperatie.

In de andere buurten in Zuid (Hoograven, Rotsoord, Bokkenbuurt en Tolsteeg) is geen wijkplatform actief. Daar is een vergelijkbare situatie als in Dichterswijk. Er zijn verschillende bewonersorganisaties actief, maar zij hebben niet de behoefte om een wijkplatform te zijn. Het wijkbureau is in verbinding met die bewonersgroepen en wijst en andere geïnteresseerde bewoners die ze spreken, op de mogelijkheden van het wijkplatform. In Hoograven is een wijkplatform actief geweest, maar is die gestopt omdat het voor hen te weinig bereikte. Er was tevens gebrek aan een duidelijk doel voor het wijkplatform.

Noordwest

Wijkplatform Noordwest heeft afgelopen periode een enorme ontwikkeling meegemaakt. Van startend en zoekend wijkplatform met een kleine groep actieve bewoners naar een grotere groep die actief de buurten in Noordwest betreft. Er is een huishoudelijk reglement vastgesteld, een subsidieaanvraag gedaan bij het Initiatievenfonds voor extra ondersteuning, dragen actief bij aan 'De staat van de wijk' samen met wijkwethouder de Vries en er wordt gewerkt aan de oprichting van een vereniging. Er zijn inmiddels verschillende werkgroepen actief, zoals de werkgroep groen, gezondheid en wonen. De groepen zijn nog zoekende in hun activiteiten en hebben het wijkbureau gevraagd te helpen met het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de wijk.

Het wijkbureau is actief betrokken bij het wijkplatform door geregeld aan te sluiten bij overleggen. Daarnaast heeft een sociaal makelaar van DOCK een actieve rol in de ondersteuning en kan hij ook bijdragen aan de verbindingen in de wijk.